

Autor – výrazná vedecká osobnosť – patrí k tým bádateľom, ktorí podnecujú prekonávať stereotypy a etablovať nové prístupy. Je známy ako azda najaktívnejší formovateľ novej vednej disciplíny – synergetiky – v SR a tiež ako autor náčrtu celostného procesu formovania slovenskej spoločnosti a jej prežitia v neobyčajne zložitom historickom vývoji.

Svojou publikáciou razantným spôsobom vstupuje do pôvodnej spoločenskovednej tvorby nielen voľbou výsostne aktuálnej témy, ale najmä mnohoaspektovosťou prístupu k problematike globalizácie a úrovňou komplexnosti jej interpretácie. Podáva ucelený obraz o súčasnom stave a možnom vývoji globalizujúceho sa sveta. Ako stúpenec kritického konstruktivismu sa svojou kritickou analýzou vývojových trendov prepracúva k tvorbe čo najpriateľnejšieho modelu spoluzitia na planéte Zem. V SR sa tak pričínal o inštituovanie rodiacej sa vednej disciplíny – globalistiky, ktorej úlohou je prinášať teoretické i metodologické východiská pre lepšie pochopenie nových problémov ľudstva, ale aj nastroľovať nové, často netradičné riešenia.

Autor vŕahuje čitateľa do dejov sveta, núti ho cítiť sa nielen súčasťou, ale aj spolutvorcom príbehu ľudstva. Otvára perspektívu odhalenia „génia planéty“ a jeho účasti na manažmente planéty Zem s cieľom zachovať jej funkčnosť a vrcholové výtvyry jej evolúcie – život, vedomie a bežnú každodennú prosperitu. Zároveň poodhaľuje možné nástrahy potenciálnej „krádeže budúcnosti“.

Publikácia je určená pre vysokoškolských študentov, záujemcov o globálne procesy a ich manažment, o medzinárodné vzťahy, svetovú ekonomiku, diplomáciu a politiku. Osobitne príťažlivá je pre žurnalistov a pracovníkov pôsobiacich vo vnútropolitickej, zahraničnopolitickej či ekonomickej praxi.

ISBN 80-8078-028-5



9788080780289

OBSAH

Predslov	9
1 Dynamika globálneho sveta a predmet globalistiky	13
1.1 Dynamika sveta a manažment planéty	15
1.2 Osobitná úloha noosféry pri formovaní predmetu globalistiky	19
1.3 Terrizmus ako spôsob hľadania cesty k univerzalizmu	22
1.4 Kozmogonické stimuly pre éru globalizácie	25
1.5 Geodetika a geošiltika v dialógu európskej a svetovej integrácie	27
1.6 Orientácia na globalizmus s ľudskou tvárou	31
1.7 Rímsky klub a resolutika	34
1.8 Svetová politika ako veda o globálnom svete	38
1.9 Hyperglobalizmus, alterglobalizmus a národné štáty v integračnom procesе sveta	40
1.10 Predmet a metódy globalistiky	47
1.10.1 Heuristika a globalistika	47
1.10.2 Trend poznávania globálnych procesov	49
2 Planéta Zem ako domov človeka v ére finalizácie celostného prepájania ekumény	57
2.1 Výzva na zmenu kurzu	59
2.2 Globálne slobodné trhy a skúsenosť s inovovaným Greshamovým zákonom	68
2.2.1 Odlišnosť v očakávaniach Greshama a Ricarda	68
2.2.2 Misia dobra USA a globálny voľný trh	70
2.3 Identifikácia priorít súčasného sveta	71
2.4 Nový pozitívny trend – alternatíva slušného života pre každého	77
3 Dialóg o syntéze svetovej civilizácie vo svetle globalistiky	81
3.1 Hľadanie spoločných východísk v dialógu o prijateľnom svetovom poriadku	83
3.2 Syntéza dvoch východísk	85
3.3 Europeizácia, westernizácia a vstup do éry globalizácie	88
3.4 Svetový étos a legitimita vládnutia planéte	91
3.4.1 Vlastníctvo strategických zbraní a minimálny etický konsenzus	91
3.4.2 Formovanie koncepcie univerzálneho sveta a hrozba sebavyčerpania	92

3.4.3 Korene „reálpolitiky“ (praktickej politiky) v USA a manažment moci	93
3.5 Postavenie USA ako jedinej supervelmoci v dialógu syntézy civilizácií	94
3.5.1 Záujmy USA v Eurázii	94
3.5.2 Záujmy USA v Amerike	101
3.6 Súčasné dilema svetovej integrácie – modernistický racionalizmus alebo kritický konstruktivizmus	104
3.7 Zmenilo sa postavenie USA vo svete po útokoch na Svetové obchodné centrum a Pentagon?	107
4 Globalizácia a europeizácia. Boj národov Európy o prosperitu a sociálny pokrok	113
4.1 Európska únia – úspešný, ale parciálny experiment integrácie	115
4.2 Vstup nových členov mení štruktúru modelu Európskej únie	118
4.3 Cyrilo-metodská misia ako historický pokus o preklopenie hraníc medzi východnou a západnou Európou	122
4.4 Proces integrácie a jeho vplyv na regiónotvorný proces štátu	124
4.5 Funkcia mýtov v európskej integrácii. Hegemonizmus, bratstvo a nástup novej fázy tvorby spoločných osudov.	128
4.6 Britské postoje v dialógu o modeli Európskej únie	136
4.6.1 Európa národov alebo Európa ako štátny útvar?	136
4.6.2 Európska únia môže podstatne ovplyvniť smerovanie globalizácie	138
4.7 Európsky a americký sen o globálnej spoločnosti. Konfrontácia alebo komplementarita	140
4.8 Nový model politického systému Európskej únie alebo superštát	142
5 Postavenie a význam baltsko-podunajsko-čiernomorsko-adriatického priestoru pre Európu a svet	147
5.1 Súčasné geopolitické vnímanie priestoru a postavenie politického konstruktivizmu	149
5.2 Udržiavanie a zvyšovanie prosperity – cieľ a zmysel integrácie	157
5.3 Možnosti preklopenia konfliktov na „zlomových líniách“	161
5.4 Budúcnosť Európy a Slovensko	164
5.5 Občianske komunity a elity v rozhodovacom procese Slovenska a Európskej únie	169
6 Globalizácia a národný štát v novej paradigme 21. storočia	173
6.1 Globalizácia, integrácia a úloha štátu	175
6.2 Integrita štátu a univerzálna spoločnosť	180

6.3 Vývoj činiteľov tvoriacich integritu štátu	183
6.4 Verejná správa ako nástroj udržania a zvyšovania integrity štátu . . .	191
6.5 Výzvy na formovanie adekvátnej koncepcie verejnej sféry v globalizujúcom sa svete	194
6.6 Globalizmus nesmie premieňať štáty a národy na nižšie provinčné celky	197
6.7 Lisabonská stratégia pre formovanie poznatkovo orientovanej spoločnosti	200
7 Stavenisko budúcnosti (záverečné úvahy)	205
7.1 Globalistika a chronopolitika	207
7.2 Pokusy o sformovanie, resp. identifikáciu univerzálneho zákona globálnej organizácie	213
7.2.1 Model sebazdokonaľujúcej organizácie, resp. transformácie ekonomického systému	213
7.2.2 Môže evolučná paradigma ekonómie zmierniť alebo zastaviť krízu súčasného sveta?	215
7.3 Torziové polia v dialógu o informačných zdrojoch pre globálnu organizáciu sveta	219
7.4 Scenáre manažmentu vedy a technológie pre éru globalizácie	225
7.5 Život ako najvyššia globálna hodnota	227
Záver	232
Literatúra	241
Slovník vybraných pojmov	255
Menný register	270
Vecný register	274
Summary	280